

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Lukáše Pišvejce a Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. R.**, zastoupeného JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 2, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2022, č. j. MZP/2022/500/908, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2024, č. j. 15 A 69/2022-55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze 13. 6. 2022, č. j. MZP/2022/500/908 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha (dále jen „inspekce“), ze dne 23. 2. 2022 č. j. ČIŽP/41/2022/2326 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím inspekce podle § 3 odst. 4 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa (dále jen „zákon o ČIŽP“), nařídila žalobci zastavení ve výroku I. specifikované škodlivé činnosti při nezákonném využívání lesů zvláštního určení jako zábavní park Krtkův svět do doby, než budou prováděné činnosti a stav lesních pozemků uvedeny do souladu s právními předpisy na úseku ochrany životního prostředí.

[2] Městský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. Předně se neztotožnil s argumentací žalobce, že zastavení škodlivé činnosti nemělo být nařízeno jemu, ale společnostem Krtkův svět s.r.o. a Krtkův park s.r.o. Podle městského soudu je to právě žalobce, v jehož faktické moci je budování, rozšiřování a samotný provoz zábavního parku. Na věci nemůže nic změnit ani žalobcem tvrzené uzavření nájemní smlouvy s uvedenými společnostmi, na jejímž základě by došlo k přenosu povinností souvisejících s péčí o les na tyto subjekty, neboť existenci takové smlouvy žalobce neprokázal.

[3] Městský soud dále neshledal porušením procesních práv žalobce postup inspekce, která vycházela při svém rozhodování z podkladů získaných při kontrole probíhající souběžně se správním řízením. K takovému postupu může docházet zejména v situaci, jaká nastala v nyní posuzované věci, v níž povaha předmětu kontroly (resp. předmětu správního řízení) vyžaduje co nejpohotovější reakci správních orgánů směřující k odvrácení hrozící škody. Městský soud rovněž uvedl, že využitím podkladů pořízených v průběhu kontroly nebyl žalobce nijak zkrácen na svých procesních právech.

[4] Postavení žalobce se podle městského soudu nijak nedotklo ani neprovedení jím navržených důkazů majících prokazovat způsob posuzování fungování jiných zařízení. Tyto důkazní návrhy nebyly způsobilé zvrátit skutková zjištění o dotčených lesních pozemcích, které se nacházejí ve vlastnictví žalobce. Vypověděly by totiž pouze o skutkovém stavu jiného lesa a jiného zařízení.

[5] Městský soud dále uvedl, že v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že činnost žalobce na lesních pozemcích nenaplnuje žádnou z funkcí lesa a nelze ji považovat za hospodaření v lese. Rozvoj rekreační činnosti tak, jak ji pojal žalobce, neodpovídá účelu zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (dále jen „lesní zákon“), dokonce les přímo poškozují.

[6] Podle městského soudu žalovaný reagoval věcně správně na námitku žalobce, že na něj coby vlastníka dotčených lesních pozemků nedopadá zákaz zakotvený v § 20 odst. 1 písm. b) a g) lesního zákona. Vlastník sice může v lese činit některé obecně zakázané činnosti, ale jen v mantinelech generální klauzule § 11 odst. 1 lesního zákona, která zapovídá každému ničit les.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) rozsudek městského soudu a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[8] V první řadě stěžovatel zdůraznil, že zastavení činnosti může být nařízeno toliko osobě, která je za škodlivou činnost zodpovědná, tj. tuto činnost vykonává. Stěžovatel tvrdí, že takovou osobou není a již ve správním řízení, resp. v řízení před městským soudem, argumentoval, že odpovědnými subjekty za provozování zábavního parku jsou společnosti Krtkův svět s.r.o., resp. Krtkův park s.r.o. Zákaz činnosti vůči stěžovateli nemůže být směřován z titulu, že dané společnosti ovládá, ani proto, že je vlastníkem pozemků, na nichž

pokračování

se zábavní park nachází. Klíčovou roli z hlediska určení odpovědného subjektu má nájemní smlouva, kterou stěžovatel přenechal zábavní park k užívání shora uvedeným společností. Městský soud v tomto směru učinil nesprávný závěr, když dovodil, že existence smlouvy nebyla prokázána – ignoroval přitom, že určitá skutečnost může být v řízení prokázána i shodným tvrzením účastníků, což je běžně akceptováno v civilním řízení. I pokud by stěžovatel neprokázal uzavření nájemní smlouvy, vznikly důvodné pochybnosti o identitě odpovědného subjektu v důsledku toho, že v jiných správních řízeních byly za provozovatele označeny právě stěžovatelem uváděné právnické osoby.

[9] Stěžovatel dále namítal, že městský soud pochybil, když shledal souladným se zákonem postup správních orgánů, které odmítly provést soubor jím navržených důkazů prokazujících, že tytéž správní orgány v jiných případech považují obdobný či dokonce totožný (v případě zábavního parku Království lesa) skutkový stav za plně souladný s lesním zákonem. Odmítnutí těchto důkazů jako irrelevantních stěžovateli znemožnilo prokázat porušení zásady legitimního očekávání a předvídatelnosti práva.

[10] Podle stěžovatele nezákonný postup správních orgánů, na který upozorňoval již v prvoinstančním řízení a odvolání, stejně jako v žalobě, spočívá v tom, že inspekce ve svých úvahách vycházela z nezákonně získaných podkladů pro rozhodnutí. Nezákonnost spatřoval stěžovatel konkrétně v tom, že v případě specifikovaného souboru listin došlo k jejich získání při kontrole pokračující po zahájení správního řízení. Stěžovatel argumentoval, že jakmile dojde k zahájení správního řízení, musí být skutkový stav zjišťován výlučně v jeho rámci, přičemž kontrolu je nezbytné ukončit. Městský soud podle stěžovatele pochybil, když dovodil, že nedošlo ke zkrácení jeho procesních práv v důsledku tohoto postupu. Nezákonně získané důkazy jsou bez dalšího nepoužitelné a není možné z nich vycházet. Danou úvahu ilustroval na příkladu přiznání vynuceného mučení, a to bez ohledu na případnou pravdivost skutkových zjištění z takových důkazů vyplývajících. Stěžovatel upozornil na to, že zkrácení jeho práv spočívalo rovněž v tom, že jeho zástupci bylo znemožněno účastnit se kontrol na pozemcích, na nichž se nachází zábavní park, avšak získané poznatky inspekce použila jako podklad pro rozhodnutí. Tímto postupem inspekce zcela nahradila provedení důkazu ohledáním – místním šetřením. Městský soud se mylí, pokud uvádí, že stěžovatel nijak nespороval skutková zjištění, která inspekce tímto postupem učinila – stěžovatel nesouhlasil s tvrzeným ničením lesní půdy a lesních porostů.

[11] Stěžovatel vyjádřil nesouhlas se závěrem městského soudu, že využití lesních pozemků, na nichž se nachází zábavní park, nemá nic společného s lesem a nesměruje k plnění funkcí lesa. Podle stěžovatele bylo ve správním řízení prokázáno osvědčením odborného lesního hospodáře, že dotčené pozemky jsou pokryty zdravým lesním porostem. Městský soud tento důkaz v podstatě ignoroval, když stanovisko označil za „vpravdě ostudné“. Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem v tom, že u dotčených lesních pozemků byla překročena rozumná míra jejich využití k rekreaci. S ohledem na to, že tyto pozemky jsou zařazeny do kategorie lesa zvláštního určení v subkategorii lesa se zvýšenou rekreační funkcí, musí být hospodaření na daných pozemcích podřízeno jejímu naplnění. Městský soud podle stěžovatele pochybil, když dovodil, že na dotčených pozemcích nemohou být umístovány herní a rekreační prvky. Stěžovatel v tomto směru upozornil na judikaturu NSS i Nejvyššího soudu, která možnost umístování herních a jiných zařízení plně podporuje. Městský soud se podle stěžovatele též mylí, když uvádí, že lesní zákon zcela vylučuje, aby

lesní pozemky byly ve prospěch plnění funkce lesa zbaveny svrchní půdy. Z § 3 odst. 1 písm. b) lesního zákona totiž vyplývá, že za pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou označeny i zpevněné lesní cesty, přičemž jejich budování je typickou ukázkou případu, v němž dochází k odstranění svrchní půdy. Stěžovatel se rovněž neztotožňuje se závěrem městského soudu, že lesní zákon zakazuje zásahy ztěžující přirozenou obnovu lesa. Podle stěžovatele se zákaz vztahuje jen na ty lesní pozemky, na nichž jsou pro využití přirozené obnovy vhodné podmínky. Tato obnova nepřipadá v úvahu na těch částech pozemků určených k plnění funkcí lesa, které mají být ponechány bez lesního porostu, tj. mj. i sportovišť a rekreačních ploch.

[12] Stěžovatel konečně uvedl, že na vlastníka lesa se zákazy uvedené v § 20 odst. 1 lesního zákona vztahují jen v případě, že je to v zákoně výslovně uvedeno. Vlastníku lesa je možné vytýkat pouze porušení § 11 odst. 1 lesního zákona, nikoliv však zákazů obsažených v § 20 odst. 1 písm. b) a g) daného zákona, které se týkají obecného užívání lesa.

[13] Žalovaný odkázal na závěry rozsudku městského soudu, s nimiž se plně ztotožnil, stejně jako na obsah napadeného a prvoinstančního rozhodnutí.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté NSS zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s prvním okruhem kasačních námitek opírajících se o tvrzení, že stěžovatel není subjektem, jemuž mohl být zákonem uložen zákaz určité činnosti ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o ČIŽP, podle něhož *inspekce je oprávněna v případě brozící škody nařídít omezení, popřípadě zastavení výroby nebo jiné činnosti až do doby odstranění nedostatků a jejich příčin*. Z rozsudku městského soudu předně nevyplývá, jak se mylně uvádí v kasační stížnosti, že k určení stěžovatele jako osoby, vůči níž zákaz směřuje, došlo na základě jeho postavení ovládající osoby společností Krtkův svět s.r.o. a Krtkův park s.r.o. Městský soud aproboval závěry obsažené v napadeném rozhodnutí stran této otázky na základě odůvodnění, že správní orgány správně vyšly z komplexu skutkových zjištění, jež ve svém souhrnu prokázala, že osobou, která je původcem nelegální činnosti v zábavním parku, a vůči níž tedy musí zákaz směřovat, je právě stěžovatel. Jednou z okolností, z níž žalovaný v skutku v tomto směru vyšel, je úzké personální propojení mezi stěžovatelem a společnostmi, které kompletně ovládá, nebyla to však okolnost jediná. Vedle toho totiž zohlednil i další poznatky, zejména vlastnictví pozemků, na nichž se nelegální činnost odehrává, stěžovatelem, a rovněž opakovaná prohlášení stěžovatele v mediálním prostoru, že zábavní park je jeho osobním projektem. Za relevantní indicii, či vůle na zábavní park fakticky působí, žalovaný považoval též důkazy, z nichž vyplývá přesvědčení stěžovatele o tom, že ztělesňuje hlavní postavu daného zábavního parku, tj. Krtka. NSS pro úplnost

pokračování

dodává, že strategie stěžovatele uplatněná v kasační stížnosti, spočívající v tom, že izolovaně zpochybňuje význam jednotlivých skutkových zjištění správních orgánů (například i relevanci vlastnictví pozemků v parku), nemůže být z povahy věci úspěšná. Stěžovatel totiž opomíjí, že správní orgány shromáždily dostatek na sebe navazujících podkladů, z nichž vykrystalo jednoznačný souhrnný náhled na význam jeho role při provozu zábavního parku.

[17] Městský soud též správně dovodil, že stěžovatel ve správním řízení neprokázal jím tvrzené uzavření nájemní smlouvy, na jejímž základě by došlo k faktickému převodu oprávnění zábavní park provozovat na výše zmíněné obchodní korporace. Stěžovatel se mýlí, pokud v kasační stížnosti uvádí, že klíčový důkaz prokazující toto tvrzení právní jednání může představovat shodné prohlášení stěžovatele a daných obchodních korporací. S ohledem na jejich propojenost, která ve svém důsledku znamená, že jménem všech těchto tří subjektů je projevována toliko jedna společná vůle, a to vůle stěžovatele, nemůže mít jejich „shodné“ prohlášení žádnou vypovídací hodnotu o skutečném skutkovém stavu věci. Právě uvedené nemůže nijak relativizovat ani odkaz na postup z oblasti civilního řízení, v němž strany sporu mohou učinit shodné prohlášení ohledně určitých skutečností. Tento mechanismus je nepřenositelný do poměrů nyní řešené věci, tj. do správního řízení o uložení povinnosti. V civilním řízení proti sobě typicky stojí dvě strany, mající rozdílný zájem na jeho výsledku. Založení fikce prokázání existence určité skutečnosti jejich shodným prohlášením tudíž obvykle nemůže být na újmu účelu tohoto řízení, když naopak vede k možnosti jejich spor efektivněji rozhodnout, neboť soud své zkoumání může zaměřit toliko na to, co je mezi nimi sporné. Ve správním řízení o uložení povinnosti je však konstelace účastníků naprosto odlišná. Řízení je vedeno toliko vůči jedné straně, které má být uložena povinnost, navíc předmět řízení a to, na jaké otázky má být řízení zaměřeno a čeho se jeho vedením má dosáhnout, jsou obvykle determinovány příslušným veřejným zájmem, který se v daném řízení chrání či prosazuje. Z povahy přezkoumávaného řízení proto nepřipadá v úvahu využití institutu shodného prohlášení, neboť to je zaměřeno na ochranu veřejného zájmu a zákonem vyžadovaného stavu lesa a směřuje vůči osobě (osobám), která je skutečným původcem případných nežádoucích dopadů na les.

[18] Ve shodě s městským soudem má NSS za to, že nastavení vztahů mezi stěžovatelem a jeho korporacemi je toliko účelovou právní konstrukcí, mající sloužit k rozmělnění veřejnoprávní odpovědnosti související s provozováním zábavního parku.

[19] Na zákonnosti závěrů žalovaného, resp. městského soudu, týkajících se určení osoby provádějící zakázanou činnost není způsobilý cokoli změnit ani prostý odkaz stěžovatele na jiná správní řízení, v nichž měly správní orgány jednat nikoliv přímo se stěžovatelem, ale s jím ovládanými korporacemi. Není vůbec zřejmé, jaký byl předmět těchto řízení, jakým způsobem v nich byl zjišťován skutkový stav a jakými úvahami se stěžovatelem uváděné správní orgány řídily. Stěžovatel tudíž nepředestřel konkurující verzi reality, která by zpochybnila skutková zjištění a právní závěry žalovaného v nyní posuzované věci.

[20] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani kasační námitku týkající se neprovedení důkazů, které stěžovatel označil k prokázání porušení jeho legitimního očekávání. Z hlediska posouzení zákonnosti odmítnutí provést určitý důkazní návrh je mj. nejprve nutné zkoumat kvalitu a relevanci tvrzení, které má být tímto návrhem prokázáno.

Pokud je tvrzení zjevně irelevantní pro rozhodnutí ve věci, lze důkazní návrh k jeho prokázání jako nadbytečný odmítnout.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti a v zásadě shodně v žalobě a v odvolání tvrdil, že podobná zařízení jako jeho zábavní park jsou zřizována naprosto běžně. Uvedl příklad několika dětských hřišť, ohnišť a zookoutků na území Prahy, zároveň v obecné rovině popsal fungování zábavního parku Království lesa v Lipně nad Vltavou. Odkázal též na existenci lesního divadla v obci Kytlice a v Srbské Kamenici. Na základě těchto tvrzení dovodil, že správní orgány vůči těmto zařízením nečiní žádné kroky, tudíž považují jejich provoz za souladný se zákonem, avšak v jeho případě je jejich postup bezdůvodně odlišný.

[22] Podle NSS je takto formulovaná argumentace z hlediska ochrany principu legitimního očekávání, jak jej vymezuje konstantní judikatura, nedostatečná.

[23] Stěžovatel má pravdu v tom, že rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS, *L'ORÉAL*, bod 81, vskutku dovodil, že správní praxí zakládající legitimní očekávání může být i ustálená, jednotná a dlouhodobá nečinnost orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Ze strany stěžovatele jsou však již opomíjeny závěry navazující judikatury NSS stran legitimního očekávání vzniklého nečinností správních orgánů, v níž NSS dovodil, že jako protizákonnou lze hodnotit libovůli spočívající ve dvojím (různém) posouzení téže věci, ovšem v otázce, kterou správní orgán v konkrétních případech skutečně posuzoval. Neproověření či pouhé přehlédnutí určité skutečnosti, a tedy neposouzení právního vztahu, nelze zaměňovat s jeho aprobačí (srov. rozsudek ze dne 12. 2. 2020, čj. 10 Afs 343/2019-49, *CRISTAL PALACE*, bod 35).

[24] Optikou právě uvedených závěrů je zjevné, že městský soud, resp. žalovaný, se mýlí, pokud neprovedení navržených důkazů založili na principiálním závěru o irelevanci skutkového děje odehrávajícího se na stěžovatelem označených pozemcích (viz bod 63 rozsudku městského soudu). Tato úvaha totiž ve výsledku popírá ochranu principu legitimního očekávání, tak jak byl vymezen shora, neboť stěžovateli, a to i v teoretické rovině, znemožňuje dovolat se ochrany před vybočením z ustálené správní praxe. Platí, že podstatou úspěchu při prokázání existence ustálené, jednotné a dlouhodobé (ne)činnosti správních orgánů je právě porovnání jejich postupu v určité věci s tím, jak konají běžně v jiných případech. Jinak řečeno, za situace, v níž by stěžovatel vskutku vymezil případy fungování rámcově totožných zařízení, bylo by na správních orgánech, aby, namísto paušálního odmítnutí se touto otázkou zabývat, provedly navržené důkazy k prokázání pravdivosti daných tvrzení, a následně uvedly důvody vylučující libovůli při výkonu jejich pravomocí. V tomto směru si lze představit řadu možných variant, například to, že na první pohled shodný skutkový děj spočívající v provozu zábavního parku v lese má jiný právní rámec (tj. disponuje příslušnými veřejnoprávními povoleními). V úvahu připadá rovněž varianta, že by i při absenci povolení příslušných orgánů veřejné moci přesto nebyla ustálená správní praxe spočívající v toleranci takových zařízení založena, neboť by správní orgán o nich například nevěděl, přehlédl by je, či v dílčím případě by jejich povahu nesprávně vyhodnotil, ač běžně by daný typ činnosti potíral. Zatímco odpovědnost za vymezení shodného skutkového stavu, který je (potenciálně) posuzován jinak, leží na tom, kdo se

pokračování

ochrany legitimního očekávání dovolává, za vysvětlení důvodů svého postupu odpovídá správní orgán, neboť často se bude jednat o okolnosti neveřejného charakteru.

[25] Ač se NSS neztotožnil s důvody, pro které nebyly stěžovatelem označené důkazy provedeny, samotný závěr o jejich nadbytečnosti obstojí, protože nebylo nutné přistoupit ke kasaci rozsudku městského soudu a napadeného rozhodnutí. Jak už bylo uvedeno výše v bodě 20 tohoto rozsudku, před provedením určitého důkazu je vždy nezbytné zkoumat kvalitu a relevanci tvrzení, které jím má být prokázáno. Stěžovatel však v nyní projednávané věci žádné takové tvrzení nepředstřel. Ve své argumentaci se soustředil na existenci dílčích shodných prvků v jednotlivých srovnávaných zařízeních (fungování amfiteátru na několika zmiňovaných lesních pozemcích, přítomnost zookoutků či kolotoče v jiných apod.), která, i pokud by se prokázala, nezaložila by skutkově totožné případy nezbytné pro vznik legitimního očekávání ve smyslu rozsudku ve věci L'ORÉAL. Je třeba si totiž uvědomit, že zábavní park stěžovatele, na rozdíl od jiných instalací v lesích, tak, jak byly popsány v žalobě, resp. v rámci správního řízení, představuje kombinaci všech zmíněných (a dalších) prvků, které ve svém souhrnu zásadně proměňují charakter lesa a váží svou volnočasovou atraktivitu nikoliv na samotný les, ale na existenci uměle vytvořeného zábavního parku (v podrobnostech viz níže bod 31 tohoto rozsudku).

[26] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s namítanou nezákonností podkladů pro rozhodnutí – stěžovatelem vymezených listin.

[27] Stěžovatel má jistě pravdu ve východisku svých úvah týkajících se této otázky, tj. aby určitý důkaz byl použitelný pro odůvodnění závěrů správního orgánu, musí být pořízen v souladu se zákonem. Tuto premisu ostatně potvrzuje i městským soudem zmiňovaný rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2022, č. j. 10 Ads 27/2021-45. Do kategorie nezákonných důkazů spadají v první řadě ty, které byly získány způsobem výslovně zapovězeným určitou právní normou – například jde o stěžovatelem odkazovaný případ výpovědi vynucené mučením. Jelikož postupy podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“), jsou zcela standardní součástí právního řádu, o tento případ nezákonnosti opatřených listin se evidentně nejedná. Další skupinou důkazů, které nejsou ve správním řízení použitelné, jsou důkazy, jejichž zákonné opatření sice právní řád umožňuje v určitém (typu) řízení, ale výslovně vylučuje či limituje jejich přenositelnost do řízení jiného. Takovým příkladem jsou odposlechy získané v trestním řízení, u nichž trestní řád omezuje jejich použití v jiné trestní věci, tím spíše není možné takový důkazní prostředek užít v řízení správním (v podrobnostech viz rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2014, č. j. 2 Afs 45/2012-62). Ani o tento případ však v nyní posuzované věci nejde, neboť kontrolní řád, na rozdíl od řádu trestního, nezakotvuje omezení z hlediska užití v jeho rámci získaných podkladů pro jiný postup orgánu veřejné moci. O možné nezákonnosti použití poznatků získaných při kontrole ve správním řízení by bylo možné uvažovat pouze za situace, v níž by tento postup byl z určitého důvodu k újmě toho, vůči němuž se správní řízení vede. Jinak řečeno, šlo by o obcházení procesních garancí obsažených ve správním řádu. Tato hypotéza však rovněž nenastala. Postupem, jímž byly do správního řízení převzaty listiny opatřené při kontrole, nemohl být stěžovatel nijak dotčen na svém postavení. Je třeba si uvědomit, že oba právní předpisy (tj. kontrolní řád a správní řád) obsahují totožné oprávnění orgánu, který dané řízení vede, požadovat vydání určité listiny [srov. § 8 písm. c) kontrolního řádu *kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly dále oprávněn požadovat poskytnutí dokumentů vztahujících*

se k předmětu kontroly a § 53 odst. 1 správního řádu *správní orgán může usnesením uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k provedení důkazu, aby ji předložil*]. Nedochází tak k situaci, v níž by správní orgán ve správním řízení za využití kontrolního řádu získával určité podklady pro rozhodnutí, které by nemohl získat podle správního řádu, a obcházel by tak právní úpravu dokazování k újmě osoby, vůči níž je řízení vedeno. Samotné obstarání důkazů při kontrole tedy proběhlo v souladu se zákonem. Následně došlo k provedení všech listin specifikovaných stěžovatelem postupem podle správního řádu, když byly zařazeny do správního spisu a stěžovatel měl možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim.

[28] Pokud se jedná o stěžovatelem tvrzené zkrácení práv v důsledku neúčasti jeho zástupce na kontrolách pozemků, jejichž součástí je zábavní park, pak NSS v plném rozsahu odkazuje na závěry městského soudu. Městský soud správně dovodil, že argumentace stěžovatele nemůže být v tomto směru důvodná pro absenci zpochybnění skutkových zjištění inspekce z hlediska stavu zábavního parku a provozu v něm. Tento závěr městského soudu nemůže relativizovat naprosto obecné tvrzení obsažené v kasační stížnosti, že stěžovatel ve správním řízení i žalobě *„zpochybňoval a popíral zničení lesní půdy a lesních porostů“*. Z obsahu kasační stížnosti je totiž patrné, že ze strany stěžovatele nebyla nijak vyvrácena zjištění o stavu lesních pozemků v zábavním parku a změny vzniknuvší jeho činností, „pouze“ jím byla vedena právní polemika o otázce zákonnosti takto zjištěného skutkového stavu.

[29] Nejvyšší správní soud dále souhlasí i se závěrem městského soudu, že činnost stěžovatele při provozu zábavního parku nenaplnjuje žádnou z funkcí lesa a nelze ji považovat za hospodaření v lese ve smyslu lesního zákona. Je nezbytné předeslat, že stěžovatel ve své polemice s úvahami městského soudu opětovně volí postup popsany již shora, spočívající primárně v izolovaném zpochybnění dílčích argumentů, resp. v ignorování těch rozhodovacích důvodů, které nejsou souladné s náhledem stěžovatele na věc. Taková strategie nemůže obstát.

[30] Na nyní posuzovanou spornou otázku je třeba nahlížet optikou městským soudem citovaného rozsudku NSS ze dne 8. 9. 2016, č. j. 10 As 261/2015-40, který stěžovatel v kasační argumentaci zcela opomíjí. V bodě 22 tohoto rozsudku NSS uvedl, že *„i v případě lesů se zvýšenou rekreační funkcí nelze ostatní funkce lesa zcela potlačit na úkor rekreace. Ad absurdum by jinak mohl obstát i zásah do lesa v podobě vybudování bazénu s vířivkou či golfového hřiště (srov. Drobník, J., Dvořák, P.: Lesní zákon. Komentář. Wolters Kluwer, 2010, dostupný z databáze ASPI, komentář k § 6 a § 8 odst. 2). V takových případech, stejně jako v případě vytvoření louky s jezírkem, však už nepramení relaxace návštěvníků z existence lesa, ale z existence těchto staveb; proto nelze říci, že by takový pozemek, na kterém by bylo vybudováno kupříkladu zmíněné golfové hřiště, plnil funkci lesa ve smyslu § 13 lesního zákona.“*

[31] Z komplexu skutkových zjištění učiněných správními orgány, na které odkazuje městský soud v bodě 68 rozsudku, jednoznačně vyplývá, že v projednávaném případě nastala situace popsaná v právě citovaném rozsudku NSS. Stěžovatelem učiněná série zásahů do krajiny tvořené lesem (vybudováním celého spektra zábavních zařízení, oplocením, výstavbou rozsáhlé sítě cest a souvisejících dopravních prvků) nemůže představovat *účelné obhospodařování* lesa podle § 13 lesního zákona. Za hospodaření v lese lesní zákon v § 2 písm. d) označuje mj. *činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa*, tj. bezpochyby i rekreaci jeho

pokračování

návštěvníků. Činnost stěžovatele ovšem směřovala primárně k rekreačnímu využití lesa [jakožto souboru stromů a keřů lesních dřevin ve smyslu § 2 písm. c) lesního zákona] a tímto způsobem využití nepřiměřeně potlačovala „jádrové“ funkce lesa (ze souboru stromů a keřů učinila urbanizované a do značné míry nepřirodní prostředí s výraznou přítomností uměle vytvořených prvků – atrakcí zábavního parku.

[32] Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje stěžovatelovy odkazy na judikaturu, z níž vyplývá možnost v lese umisťovat nejrůznější stavební prvky v souladu s lesním zákonem. Vždy je však nezbytné hodnotit, zda umisťované stavby podporují určitou funkci lesa. Z hlediska řešené rekreační funkce by takovou stavbou jistě mohlo být například umístění dřevěných chodníků za účelem zpřístupnění lesa návštěvníkům se zdravotním postižením, výstavba „stezek v korunách stromů“ umožňují obdivovat krásy lesa jakožto významného krajinného prvku [viz § 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny] z jiné perspektivy či budování nejrůznějších odpočívek a přístřešků za účelem relaxace v lese. Středobodem všech těchto staveb je totiž samotný les, nikoliv zábavní park obsahující prvky s lesem nijak nesouvisející.

[33] Stěžovatel se rovněž mylí, když uvádí, že městský soud „ignoroval“ stanovisko lesního hospodáře ze dne 9. 5. 2022. Městský soud v tomto směru uvedl (viz bod 77 napadeného rozsudku), že obsah dané listiny nevyvrací závěry žalovaného o porušení lesního zákona. Uvážil rovněž, že správní orgány jsou odborně způsobilé samostatně posoudit stav lesního biotopu na dotčených pozemcích. Stěžovatel tyto úvahy stran hodnocení daného důkazu v kasační stížnosti nijak nevyvrací, s výjimkou obecného konstatování o „mimořádné odborné relevanci“ daného stanoviska, aniž by jasně uvedl, jaké konkrétní úvahy či skutková zjištění obsažené v napadeném a prvoinstančním rozhodnutí by stanovisko mělo vyvracet či zpochybňovat.

[34] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s poslední kasační námitkou zpochybňující právní kvalifikaci porušení lesního zákona stěžovatelem. Nemůže být úspěšná kasační argumentace, kterou stěžovatel nijak nepopírá, že z jeho strany dochází k porušení zákazu uvedeného v § 11 odst. 1 lesního zákona, podle něhož platí, že *každý si musí počínat tak, aby nedocházelo k ohrožování nebo poškozování lesů, jakož i objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese*, ale zároveň tvrdí, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu, že mu vytýká též nerespektování pravidel vymezených v § 20 odst. 1 písm. b) a g) téhož zákona, zakazujících provádění *terénních úprav, narušování půdního krytu, budování chodníků, stavění oplocení a jiných objektů; resp. stání a ježdění s motorovými vozidly*. Ačkoliv NSS se s tímto argumentem ztotožňuje, neboť zákazy uvedené v § 20 a) až k) se vlastníka lesa netýkají, když omezení obecného užívání lesa upravené v tomto ustanovení je na něj vztaženo pouze pro případy uvedené pod písmeny l) až o), na posouzení věci tato dílčí nepřesnost odůvodnění městského soudu a žalovaného není způsobilá nic změnit. Je třeba si uvědomit, že klíčovým ustanovením, o které je opřen výrok I. prvoinstančního rozhodnutí, je porušení § 11 odst. 1 lesního zákona (viz strana 9 prvoinstančního rozhodnutí). Tato norma bezesporu dopadá právě na vlastníka lesa. Parkování motorových vozidel a terénní úpravy při provozu zábavního parku, jejichž zákaz je obsažen ve výroku I. prvoinstančního rozhodnutí, pak bezpochyby představují *ohrožování či poškozování lesů* ve smyslu § 11 odst. 1 lesního zákona, pročez nadbytečné uvedení § 20 v odůvodnění prvoinstančního a napadeného rozhodnutí nezpůsobuje jejich nezákonnost.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] NSS neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2025

Eva Šonková
předsedkyně senátu